

Més enllà de la paraula

Els poetes i editors Marc Romera i Roger Costa-Pau recorden el desaparegut Francesc Garriga Barata

“**n**o hi hem pogut fer res. / irreverents, les hores / ens han passat per sobre», insisteix, sense majúscules, Francesc Garriga des de *Swing*, el seu llibre-comiat, on es confirma el veritable tema de la seva poètica, aquesta queixa, o confirmació, que el pas inexorable del temps ens acara amb el fracàs de no haver sabut burlar els enganys que limitaven el radi d'acció que han dificultat o negat la satisfacció del desig. El pas del temps, la mort, la insatisfacció, la sensació d'estafa, la lúcida mirada cap a un món que a través del canvi es fa més estrany i més inassolible per a qui no ha perdut les ganes però sí les forces, són elements que han anat imposant-se llibre a llibre en l'ascendent trajectòria creativa d'aquest personatge que va supeditar la construcció d'una obra immensa a la prioritat d'ajudar els altres a construir la seva.

Si el buit enorme que ha deixat Francesc Garriga sobrepassa el d'altres fars que ens han deixat amb molta més pompa i escenificació institucional, és perquè, a diferència d'altres poetes, la presència de Garriga no enriqueix només per la seva obra sinó per la seva actitud de mestratge, tan difícil de trobar avui en dia.

En algun mitjà s'ha arribat a afirmar la bestiesa que Garriga havia deixat molts deixebles en el món de la pintura, el cinema, la fotografia, el periodisme, però que no havia deixat una empremta visible entre els poetes que l'han sobreviscut. Sense saber si hi ha mala fe en aquesta afirmació, cal dir que Garriga ha estat un poeta essencial en aquest canvi de segle, perquè desenes de poetes joves, i alguns no tan joves, han begut del seu mestratge d'una o altra manera, i la primera cosa, i segurament la més important, que han après amb ell, ha estat la necessitat de trobar una veu pròpia.

Una veu pròpia és, precisament, la primera qualitat amb què ens ve a buscar la poesia de Garriga. Una veu que ha estat i és tan singular que en el seu moment ningú no va saber etiquetar-la, i això, afegit a la incomoditat que les veritats desvetllen en els cercles nobles dels qui es creuen importants –veritats que el personatge Garriga no tenia inconvenient a deixar anar sense complexos–, el va relegar sempre a una existència secundària reservada, sobretot, als qui no es poden etiquetar i fan nosa.

La singularitat d'aquesta veu és allò que ara el fa gran, i el segueix fent diferent, i el fa, so-

bretot, inimitable. I això vol dir que no podem esperar generacions de poetes, o un sol poeta, escrivint a la manera de Garriga, perquè si algú imita Garriga la imitació esdevé tan evident que el delata a l'instant, raó per la qual la seva influència no és la de qui genera seguidors-imitadors de l'obra sinó la de qui ha après a mirar el món d'una manera, la de qui no deixa descansar l'ull crític i la inconformitat, la de qui s'exigeix ser reconegut en el seu llenguatge intransferible. I és en aquest sentit que Garriga ha esdevingut el poeta viu més influent en les generacions joves.

Hi ha una opinió generalitzada, i molt compartida aquests dies, que Màrius Sampere i

El buit que ha deixat Garriga sobrepassa el d'altres fars

La singularitat d'aquesta veu és allò que ara el fa gran, inimitable

Francesc Garriga eren els dos més grans poetes catalans vius. I va ser a propòsit de la mort del segon que el primer s'hi acomiadà amb unes paraules sàvies: «Fins ara; i, entre poetes, la mort no és important». I aquesta és la lliçó de *Swing*, la mort que s'apropa desproveïda de valor, perquè el valor és en tot el que la precedeix, i per això cal viure, cal enganyar l'engany, per poder afirmar, al final, que «m'avergonyeix haver de confessar / que malgrat tot vaig ser feliç.» I és que només des de la felicitat es pot haver donat tant com ha donat Francesc Garriga a la literatura catalana i a l'exèrcit de lectors, amics, admiradors, alumnes, deixebles i fills adoptius que seguiran fent-lo viure a través de la majúscularitat de la seva poesia fidel a la minúscula.. *

